

Advies over de natuurtoets voor de plaatsing van 3 windturbines te Gistel

Nummer:	INBO.A.2013.98
Datum advisering:	7 oktober 2013
Auteur:	Joris Everaert
Contact:	Lieve Vriens (lieve.vriens@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	ANB-INBO-BEL-2013-72
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos T.a.v. Lieven Dekoninck Provinciale dienst West-Vlaanderen Koning Albert I-laan 1/2 bus 74 8200 Brugge lieven.Dekoninck@Ine.vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Carl De Schepper (carl.deschepper@Ine.vlaanderen.be)

AANLEIDING

Voor de geplande plaatsing van drie windturbines te Gistel werd een ‘natuurtoets – screening’ opgemaakt die de mogelijke impact van de turbines op vogels en vleermuizen onderzoekt (Eco-scan bvba, 2013). Hieruit blijkt dat de voorgestelde locatie voor overwinterende en doortrekkende vogels van belang is als pleister- en rustgebied (o.m. 2% van de Vlaamse populatie van goudplevier en wulp), slaapplaats (wulp), alsook voor broedvogels als weidevogelgebied. De totaalkaart van de risico-atlas van het INBO (Everaert et al., 2011) geeft aan dat het een risicoklasse 3 zone betreft. Wat betreft de impact op vleermuizen is er een kennisleemte.

VRAAGSTELLING

- Omdat een belangrijke impact op Vlaams of internationaal niveau niet uit te sluiten valt, vraagt het Agentschap voor Natuur en Bos of er gerichte tellingen nodig zijn om de impact beter te bepalen en op welke wijze deze dan best uitgevoerd worden.
- Hoe moeten de telresultaten en/of andere beschikbare gegevens verder geanalyseerd worden?

TOELICHTING

1. Gerichte tellingen

1.1 Vogels

Er is nood aan een bespreking van de gedetailleerde ruimtelijke verspreiding van de aanwezige overwinterende of doortrekkende vogels in het pleister- en rustgebied en op de slaapplaats, alsook van broedvogels in het weidevogelgebied. Hiervoor kan eventueel een beroep worden gedaan op de beschikbare gegevens van lokale ornithologen die de vogels in het betreffende gebied regelmatig tellen. Het is hierbij aanbevolen om gegevens van gestandaardiseerde tellingen (watervogeltellingen, slaapplaatstellingen, broedvogelinventarisaties) te gebruiken, in combinatie met losse gegevens (bv. uit www.waarnemingen.be) en dit voor de periode van de laatste 3 jaar (indien mogelijk van de laatste 10 jaar). Indien hierover geen of onvoldoende gedetailleerde gegevens beschikbaar zijn, is het aanbevolen om gerichte tellingen uit te voeren in minstens één winterperiode en broedseizoen. Minstens de soorten die een potentieel effect kunnen ondervinden in het projectgebied en die lokaal met meer dan 2% van de Vlaamse populatie aanwezig zijn, dienen geteld te worden. Het betreft alvast goudplevier en wulp in de winter, en eventueel aanwezige broedende verstoringsgevoelige steltlopers. Meer informatie over verstoringsgevoelige broedende steltlopers is te vinden in Everaert & Peymen (2013). Voor de aanbevolen methode van dergelijke gerichte tellingen, verwijzen we naar deel 3.2.5.1–A in Everaert et al. (2011).

Omwille van de aanwezigheid van een pleister- en rustgebied en slaapplaats in de winter- en doortrekperiode, kunnen er in het projectgebied ook belangrijke dagelijkse lokale vliegbewegingen voorkomen tot op rotorhoogte van de windturbines. Op basis van eventueel beschikbare gegevens kunnen deze vliegbewegingen in kaart worden gebracht. Op voorwaarde dat die vergelijkbaar zijn met gegevens uit de aanbevolen methode zoals voorgesteld in deel 3.2.5.1–B van Everaert et al. (2011). Maar mogelijk zijn dergelijke gegevens niet of onvoldoende voorhanden, en zijn gerichte tellingen gedurende minstens één winterperiode nodig. De combinatie van alle beschikbare losse gegevens met gerichte tellingen komt de analyse van de mogelijke effecten (zie punt 2) ten goede. Dergelijke gerichte tellingen kunnen dan best gebeuren vanop één vast meetpunt van waaruit het volledige projectgebied kan overzien worden. Het is aanbevolen om de tellingen te verrichten voor minstens de soorten die een potentieel effect kunnen ondervinden in het projectgebied en die lokaal met meer dan 2% van de Vlaamse populatie aanwezig zijn. Dit is hier zeker het geval voor goudplevier en wulp in de winter. Hoe deze gerichte tellingen van lokale vliegbewegingen best uitgevoerd worden staat in deel 3.2.5.1–B van Everaert et al. (2011).

1.2 Vleermuizen

Er is in Eco-scan bvba (2013) niet aangegeven of er al gegevens over vleermuizen werden opgevraagd (bv. bij de Vlaamse Vleermuizenwerkgroep en via www.waarnemingen.be). De geplande windturbine nr. 1 staat op minder dan 200 m van een klein bosje en korte bomenrij. Deze landschapselementen liggen vrij geïsoleerd in het open landschap, waardoor de kans klein is dat er regelmatig grote aantallen vleermuizen aanwezig zijn. De overige windturbines zijn niet gelegen nabij voor vleermuizen aantrekkelijke kleine landschapselementen zoals bomenrijen, bosjes of grote waterlopen. In een analyse op basis van alle beschikbare gegevens (losse gegevens en eventuele beschikbare tellingen), kan bepaald worden of er een risico bestaat voor vleermuizen. Een ruimtelijke analyse van de verschillende kleine landschapselementen en potentiële relatie met vleermuizen, is ook gewenst. Bij indicaties van een risico of een blijvende

onzekerheid, is het aanbevolen om gerichte tellingen te verrichten gedurende één vleermuisseizoen (april-oktober). Voor de aanbevolen methode van dergelijke gerichte tellingen, verwijzen we naar deel 3.2.5.2 in Everaert *et al.* (2011).

2. Verdere analyse van de telresultaten

In deel 3 van Everaert & Peymen (2013) worden aanbevelingen geformuleerd om te bepalen of een kwalitatieve en/of kwantitatieve analyse in dit geval aangewezen is.

Voor de methode van effecten-inschatting en effecten-evaluatie (significantie van de effecten), verwijzen we naar deel 4 en 5 van Everaert & Peymen (2013).

CONCLUSIE

- Er is nood aan een bespreking van de gedetailleerde ruimtelijke verspreiding van de aanwezige overwinterende of doortrekkende vogels in het pleister- en rustgebied en op de slaappleaats, alsook van broedvogels in het weidevogelgebied. Omwille van de aanwezigheid van een pleister- en rustgebied en slaappleaats in de winter- en doortrekperiode, kunnen er in het projectgebied ook belangrijke dagelijkse lokale vliegbewegingen voorkomen.

Bij gebrek aan voldoende beschikbare gegevens zijn gerichte tellingen aanbevolen, voor minstens de soorten die een potentieel effect kunnen ondervinden in het projectgebied en die lokaal met meer dan 2% van de Vlaamse populatie aanwezig zijn.

Voor vleermuizen kan een analyse op basis van alle beschikbare gegevens (incl. ruimtelijke analyse van de kleine landschapselementen) uitsluitend geven over de noodzaak van gerichte tellingen. Bij indicaties van een risico of een blijvende onzekerheid, is het aanbevolen om gerichte tellingen te verrichten gedurende één vleermuisseizoen (april-oktober).

- Aanbevelingen betreffende de methodiek voor verdere analyses van de telresultaten en andere beschikbare gegevens zijn terug te vinden in Everaert & Peymen (2013).

REFERENTIES

Eco-scan bvba (2013). Natuurtoets – Screening inplanting en exploitatie van drie windturbines. Eco-scan bvba, Gent 27/08/2013. Opgemaakt door Marie-Alix Vandenabeele, erkend deskundige fauna & flora. In opdracht van Adcofin BVBA.

Everaert J., Peymen J. & van Straaten D. (2011). Risico's voor vogels en vleermuizen bij geplande windturbines in Vlaanderen. Dynamisch beslissingsondersteunend instrument. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO.R.2011.32. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), Brussel. 110 pp.

Everaert J. & Peymen J. (2013). Aanvullingen op het rapport “Risico's voor vogels en vleermuizen bij geplande windturbines in Vlaanderen (INBO.R.2011.32)”. Aanzet voor een beoordelings- en significantiekader’. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO.R.2013.44. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), Brussel. Rapport in druk.